

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

88 No. 107 Thurs., May 7, 1942

Zavezniki ne bodo nasledili
zvižacem osišča

Iz mest: Angora, Bern, Stockholm, Madrid in drugih nevtralnih točk planejo od časa do časa v svet vesti, da ponujajo osišče oziroma Hitler zaveznikom premirje. Ako vzamemo v poštev, da so pridno na delu v teh mestih osiški agentje, potem bomo razumeli, da so taka tipanja za mir samo vada, namenjena za zaveznike, da bi vanjo ugriznili. Fakt je, da osišče resno še ne misli na mir, ker ni še dovolj na kolenih. Saj Japonci še vedno zmagujejo in Hitlerjeve horde so še vedno na ruskem ozemlju in se pripravljajo na pohod proti kavkaškim oljnim poljem in proti Sredozemlju. Fakt je tudi, da je Hitler še vedno prepričan, da bo zmagal, ali vsaj prisilil zaveznike, da bodo vprašali za premirje, ki bi ga Hitler pač dovolil, toda pod svojimi pogoji.

Dokler ne bodo zavezniki armade marširale naravnost proti Berlinu, ali vsaj stisnile nemško armado tako, da se ne bo mogla ganiti, tedaj šele bo morda vprašal Hitler za mir, prej pa ne.

Zato je pa treba vzeti v tem času vsake vesti o mirovni ponudbah iz Berlina z veliko previdnostjo, ker nimajo drugega namena kot da bi razdvojili zaveznike in da bi zlasti uspavale Amerikance. Hitler se s takimi mirovnimi namigljaji poslužuje samo starega propagandnega trika, s kakršnim je dozdaj dosegel že tako lepe uspehe. Politična ali diplomatska vojna je prinesla dozdaj Hitlerju že prav take uspehe, če ne celo večje, kot so jih pa prinesle ali dosegle njegove pancerske divizije in luftwaffe.

Toda politične zvižace se ne kuhajo samo v Berlinu, ampak tudi v Londonu, Washingtonu in Moskvi. To se pravi, da se kuhajo zdaj, ko so se zavezniki naučili Hitlerjevih zvižac. Zato so dali zavezniki tudi na najnovejše Hitlerjeve "mirovne ponudbe" odgovor, kakor se takim ponudbam spodobi — bombe, več bomb in še več bomb.

Da, še več bomb za Hitlerja, ker to je edin diplomatski razgovor, ki ga razume Hitler. Šele, ko se bodo vsuli nad Nemčijo ameriški bombniki v takem številu, da bodo zatemnili sonce, kot bi leteli pod sinjim nebom roji kobilic, šele tedaj bo kleknil Hitler na kolena in prošil prizanašanja.

Pa bodo zavezniki prizanašali? Ne bodo! Vsa dotlej ne, dokler ne bo nemški vojni bog tako pomandran v prah, da se ne bo mogel dvigniti prihodnjih tisoč let.

Ali naj zavezniki prizanašajo v pričo grozodejstev, ki jih izvaja Hitler nad evropskimi narodi? Ali naj na križ pribiti narodi pozabijo, kaj vse je Hitler počenjal z njimi v teh par letih? Ne, nikdar ne bodo pozabili! Ta grozodejstva, to strašno nasilje bo šlo od roda do roda in vsak rod posebej bo prisegal maščevanje in osveto. Takrat bo pozabljen svetopisemski rek: odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. O, dobro vedo in dobro se zavedajo kaj delajo, ko postavljajo ob zid in s strojnimi kosijo nedolžne žrtve, ko sistematično spravljajo s sveta cele narode in naseljujejo na njih zemljo svoje ljudi.

Če je še kdo v Nemčiji, ki misli s trezno glavo, tega pretresa groza in strah pri misli, kakšna bo osveta. In prav imajo, če se tresajo, ker vsak Nemec je kriv prav toliko, kot njegovi voditelji. Oni, ki krade in oni, ki drži vrečo, oba hosta plačala in dobro plačala.

Da se ne pozabi...

Izgnanci, katere so vlačili fašisti v posebnih vlakih na določeno mesto, so morali že po poti mnogo pretrpeti. Ti železniški vozovi so bili razdeljeni v 20 zelo ozkih celic, kjer je mogel jetnik komaj dobro sedeti. V vratih, v višini jetnikovih oči, je bila mala zamrežena odprtina, skozi katero je karabiner pazil na jetnika. Svetloba v to celico je prihajala skozi neprozorno steklo v stropu.

V teh celicah so morali prebiti jetniki od 10 do 20 ur, ves čas sklenjeno sedeč, poleti v neznosni vročini, pozimi v neznosnem mrazu, ker v te celice ni niti prihajal svež zrak poleti, niti gorkota pozimi.

Ves čas prevoza se je moral jetnik zadovoljiti s kosom trdega kruha, ki ga je dobil v začetku vožnje in tega je moral nesti v usta z uklanjenimi rokami. Vodo so dajali jetnikom skozi malo odprtino v vratih in sicer tako, da je moral jetnik nastaviti pri odprtini svoja usta in stražnik mu je vlił skozi odprtino nekaj kapljic vode. Dostikrat pa niti vode niso mogli dobiti.

Tako so vlačili te reveže od mesta do mesta, od ječe do ječe, dokler jih niso privlekli na cilj izgnanstva. Spetoma so morali na železniških križiščih prebiti po več dni v ječah med navadnimi zločinci, tatovi, roparji in morilci. Tako so dospeli po več tednih do morja, kjer se je njih pravo trpljenje šele pričelo. Zopet so jetnike priklenili po 20 skupaj na dolgo verigo, potem jih pa stlačili kot sardine v zaduhle spodnje prostore kake stare barke. V takem stanju so se vozili do otokov, kjer je bil kraj njih konfincije in to brez vsakega živeža in brez vode.

V izjemnih slučajih je bilo dovoljeno izgnancu potovati

BESEDA IZ NARODA

V počast našim materam

Kakor vsako leto, tako bomo tudi letos obhajali Materinski dan. Da, res; lepa je ta naveda in časti vredno je to, da izkažemo čast in ljubezen našim materam ravno na nedeljo na Gospodov dan in v Marijinem mesecu maju. In ni nič čudno, ali da je to odveč, niti jih ne smemo prezirati ali jim, biti celo nevošljivi, saj to v polni meri naše matere zasluži. Da, posebno letos to čast zasluži, ker njih sad, njih sinovi, katere so one rodile in vzgojile, stoje noč in dan na straži in nas branijo pred krvočelnim sovražnikom, ki nas hoče ugonobiti in nam vzeti naše svobodno življenje, ki ga uživamo v tej naši novi domovini.

Da, te matere zasluži časti in pomilovanja na njih slavni dan v nedeljo, 10. maja. Zato pa ne pozabite vi sinovi in hčere pripeljati svoje matere, kakor tudi vi očetje pripeljite svoje soproge, matere vaših sinov, kateri so bili poklicani pod zastavo svobode, v dvorano šole sv. Vida v nedeljo večer, da si obrišejo solze z objokanih oči in da se nekoliko razveselijo v veseli družbi. Ker nam ni mogoče izkazati časti našim slovenskim fantom vojakom, kateri so šli v boj za nas, storimo to njih ljubim materam, na njih dan v nedeljo v šoli sv. Vida.

Lawrence Bandi

S clevelandskega hriba

Sedaj pa vam hočem povedati, kako se mi je godilo, ko mi je bila moja Johana zbolela.

Vsa, kdor pozna mojo Johano, bo vedel, da je jako zmerana. Ne kadi, ne pije, prav malo je, samo kofetek pa ima stransko rada in sedaj je v velikanskih skrbih, če bo morda tudi tega zmanjkalo. Poleg tega pa ima tudi še eno veliko skrb in to je, kako in kdaj me bo mogla očrtniti pri Jakatu in mu raztrobentati, kako sem si večerjo kuhal, ko je bila ona bolna.

Bilo je naslednjega dne, ko so naše dobre sosedice izvedele, da je moja Johana obolela, ko me je naša gospa sosedica zjutraj pobarala: France, kaj ste pa sinoči imeli za večerjo? Pa sem se ji najprej prav lepo zahvalil in ji povedal, da me srčno veseli, da se tako zanima zame ter ji povedal, da sem večerjal, kar se meni dopade. Šel sem v mesnico in si kupil funt mljenega mesa in si prav po nemško naredil "šnicel".

Veste, mesar pa mi je dal tako meso, da ni bilo nobene maščobe notri. Zato pa sem mu rekel, da naj mi da še malo slanina, da bo bolj okusna večerja. Kakor sem zahteval, tako sem pa dobil. Mesar mi je dal več kosov slanina s pripombo, da si napravim, kakor se meni zdi prav. Ko sem prišel domov, sem se takoj pripravil k kuhanju večerje. Ze sem si bil pripravil vse, da zmeljem še tisto slanino, ko nekdo pozvoni pri vratih. Stopim pogledat in sem videl da je bila Mrs. Antonija Sila. Prijazno sem jo pozdravil in ona pa mi reče: Slišala sem, da ja Vaša Johana bolna in zato sem jo prišla obiskat, saj mi dovolite, da jo vidim.

Menda ja, sem rekel vesel, da me ne bo motila in opazovala pri kuhi. Skočil sem hitro v spodnje prostore, da zmeljem slanino. Vrtel sem in mlet, pa ni hotelo nikamor naprej, kajti vse je bilo, kot bi bilo zvezano. Pobral sem meso iz mal-

v konfincijo na svoje lastne stroške. Toda v takem slučaju je moral plačati ne samo za svoj prevoz, ampak tudi za prevoz štirih karabinerjev, ki so mu bili prideleni.

na in dal vse skupaj kar lepo peč. Seveda, ko je bila moja pečenka gotova in sem se pripravil k večerji sem pa šele opazil, kaj je bilo vzrok, da nisem mogel zmlat mesa. Veste v času, ko sem bil odsoten od mesnega malna, je prišla tja mojega sina "bebika" in je vrgla v malem prav novo podveznico in zato pa nisem mogel na noben način zmlat tiste slanin. Kar tako sem vse to pohrustal. Sedaj menda bom prejel kot pajek in kdaj se bo to zgodilo, bom pa drugič povedal.

Tu sem hotel povedati, kaj vse se lahko zgodi in kako narobe hodi, kadar je žena že samo en dan bolna in jo ni na svojem mestu in kako se godi tistim so morda izgubili skrbno mater za večno.

V nedeljo, 10. maja, praznujemo Materin dan. Ta dan je posvečen našim materam, da jih vsaj malo nagradimo za njih veliko trpljenje in da jim vsaj za par ur malo olajšamo njih vsakdanje skrbi. Mi, moški, nimamo najmanjšega pojma, kaj vse trpi materino dobro srce.

Nehote sem se spomnil v dobo pred 45 leti, ko sem se šele zavedel, kaj je mati. Solza se mi je zaiskrila v očesu, ko sem premišljal, kdaj bom popravil tisti veliki greh, kadar sem razšil dobro materino srce, ki me je tako neizmerno ljubilo in ki sedaj že 23 let počiva v črnem grobu. Kljub temu pa je spomin nanjo še vedno svež v mojem srcu in ni ga dneva, da bi se ne spomnil pokojne moje matere. Danes ji ne morem pomagati drugega kot da izmolim očenaš v pokoj njene duše.

Nikakor si ne morem misliti, kakšno življenje ima človek, ki je pozabil svojo mater. Saj vendar je prava mati biser življenja, ki je pripravljena žrtvovati celo svoje življenje za blagor svojih ljubljenih otrok. Nimam denarja, da bi mogel nagraditi vse naše matere, a pripravljen pa sem pomagati po svojih močeh vsem tistim materam, ki so sedaj poslane svoje sinove na bojno polje za obrambo naše nove domovine — Amerike.

Pozdrav,

France s clev. hriba.

Za leto 1942

Da se nahajamo v vojni, to nam je že vsem dobro znano, nekateri se tega bolj zavedajo in zopet drugi manj, a zavedali pa se bomo vsaki dan bolj, ker bomo morali iti do skrajnosti v vojnem naporu, če hočemo poraziti našega skupnega sovražnika.

Iz vsakdanjih poročil v našem časopisu vidimo, da smo vsak dan v bolj opasnem položaju, a na vse to bom rekel samo to: Spoštovani meščani velikega mesta Clevelanda; po ulična železnica je sedaj v rokah mesta in mestna vlada želi biti dober gospodar iste in v tem slučaju ostaneta samo dva vprašanja in sicer: Kako se obvarjemo nesreče na cesti in drugo pa je gospodarstvo s poulično.

Po mojem mnenju je sedaj najbolje, da odstranimo s cest vse privatne avtomobile razven onih, ki so nujno potrebni, kakor policijski, zdravniški, ognjegasni, truki itd. Če bomo napravili tako, tedaj bodo mestne ulice bolj varne tudi za pešce, ker bo manj avtov na cesti in tako manj priliki za razne nesreče. Zato pa je potrebno, da mestna transportacija odgovarja ljudskim zahte-

vam in meščani pa bi se morali v večjem številu posluževati mestne poulične železnice in busov. Tako bomo koristili sami sebi, ker bomo prihranili na naših privatnih avtomobilih in na drugi strani pa bomo pomagali mestni vladi do boljšega gospodarstva s poulično.

Rekli smo, da smo v vojnem stanju in za vojno je treba marsikaj žrtvovati. Zato pa je potreba tudi naše gospodarstvo naravnati tako, da bo v skladu s razmerami, v katerih živimo. Vsak po svojih močeh moramo skrbeti, da kolikor mogoče več prihranimo za vojne potrebe.

Nikakor se ne smemo kar lepo privaditi na dnevne nezgode, ampak jih moramo skušati znižati, omejiti in preprečiti, kolikor pač mogoče. Tu sem podal samo par svojih misli, kar mi slimi, da je prav. Končno pa šprejmite vsi čitatelji Ameriške Domovine prijateljski pozdrav in živelo Slovenstvo!

J. Grgat.

KRALJICI MAJNIKA

Narava spet je oživela, pozdravlja Te Brezmadežna vsa zemlja Ti je spev zapela za god Kraljica Majnika.

Oltarji s cvetjem okrašeni, Marija — Te pozdravljajo, in v morje luči potopljene vsa srca k Tebi vabijo.

Otroci Tvoji smo — Marija, Ti večno naša Mati si, ves svet objema hudobija, le Ti vsa sveta — čista si.

Za čarnice Ti srca svoja — Brezmadežna — poklanjamo, naj varje nas ljubezen Tvoja in srečne smrti prosimo.

S cveticami, ki Ti dehtijo in s pticami, ki Ti pojo, naj naša srca Te slavijo, ki si vodnica nam v nebo.

Razlivaš Majniška Kraljica na zemljo našo blagoslov, trpečih bodi tolažnica, kraljica vernih narodov.

Častita Majniška Kraljica, še nekaj Te zdaj prosimo, razgrni svoje zlato krilo in ustavi strašno morijo.

Tončka Jevnik.

Proslava na Materinski dan

Društvo Waterloo Grove št. 110 W. C. priredi prav lepo igro, "Dolnost jo veže," prihodno nedeljo, 10. maja, v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Pričetek bo ob 3:30 uri popoldne, nakar bo sledil ples, za katerega bo igral priljubljeni Kristofor orkester.

Ta igra je ena najlepših, kar jih je naše društvo še priredilo. Vzeta je iz angleškega ter je jako vselepa značaja. Polna je smeha in zato vas prav lepo vabimo, ker imeli boste v resnici, lep užitek. Napolnite dvorano do zadnjega kotečka. Tudi ve članice društva, ste prav vse, od prve do zadnje vabljeni, da se udeležite. Pripeljite tudi vaše matere in močičke ter prijateljice in znanke. Pokažite, da ste v resnici dobre članice in da upoštevate delo in trud igralcev in igralke, ki se tedne in tedne učijo in vadijo, da podajo igro čim bolj uspešno. Ni dvoma, da imamo najboljšie igralce in igralke. Nekateri še niste videli na našem odru.

Igra se bo pričela ob pol štirih popoldne, to pa zato, ker želimo, da boste vsi navzoči prišli po igri v spodnjo dvorano, kjer bodo naše izborne kuharice in natakarice pripravile okusen prigrizek in druga okrepčila, da bo vsega dovolj na razpolago. Matere, ne mudi se z večerjo doma, posetite našo priredbo z vašo družino, in pridružite se nam pri večerji, ker gotovo smo, da bo vam ugajala. Zvečer se vrši ples v zgornji dvorani.

Torej, vam še enkrat kličem, na veselo svidenje v nedeljo popoldne.

Po vaši južnji se nekoliko odpočijte in se nikar nič ven ne peljite da te igre ne zamudite, in si vaše srce razveselite pa na igro pridite!

Vabi

Članica.

O smrti senatorja Ivana Hribarja

(JIC — izvirno iz Ljubljane)

Kakor je že znano, je Ivan Hribar, znani slovenski pisatelj in politik, dne 18. aprila 1941 izvršil samomor. Pustil je poslovnino pismo, ki se začinja tako:

Le tujcu sreče svit bo žaril, Ošabno bodejo nosili glave. V Sloveniji bo tujec gospodaril, Beseda tuja, tujčeve postave.

Da neha me skeleti le-ta rana, Posnel Katona bodem Utičana. Manj strašna noč bo v črne zemlje krili, Kot so pod svetlim soncem sužnji dnovi.

V pismu dalje pravi, da genij slovanstva še živi in da ima trdno vero, da bo tudi to izdajstvo kaznovano. Končuje: "Moja visoka starost pa ne daje upanja, da še dočakam tega. Zato se strnem z Vesoljstvom, čigar neizrekljivo majhen delec sem. Živelo slovanstvo!"

Ivan Hribar se je rodil 19. septembra 1851 v Trzinu. Nižjo gimnazijo je dovršil v Ljubljani. Služboval je od leta 1870 kot uradnik praške banke Slavije in v letih 1876-1919 kot njen ravnatelj v Ljubljani. Ivan Hribar je bil dolga desetletja med najvidnejšimi javnimi delavci med Slovenci in Slovani. Sodeloval je skoraj pri vseh narodno kulturnih gibanjih. Bil je pisatelj, urednik, politik, gospodarnik, socialni delavec.

Pred prvo svetovno vojno je zlasti kot ljubljanski župan imel mnogo zaslug za razvoj Ljubljane (1896-1910). Za časa njegovega županovanja se je izpopolnil ljubljanski vodovod, plinarina, elektrarna, električna cestna železnica, prvo ljudsko kopališče, in je bil zgrajen zmajski most.

V kranjskem deželnem zboru je zastopal Ljubljano do 1906. Stavil je celo vrsto koristnih predlogov in v mnogih ozirih uspel. V državnem zboru je zastopal Ljubljano do 1907-1911.

Leta 1890 je zahteval združenje vseh slovenskih pokrajin v eno celoto, kar je doživel predsednik Winkler označil za neizvedljivo. Tudi je podal predlog za ustanovitev ljubljanske univerze. Zahteval je uvedbo slovensčine v šole.

Pisateljstvo je začel pri Zgodnji Danici s pesmi, ki jih je večinoma prevajal. Pozneje je sodeloval pri raznih listih, 1884 je pa ustanovil in okoli 13 let urejal "Slovana." Številne članke je objavil v Slovenskem Narodu, ki mu je obenem z Ivanom Tavčarjem določal smer.

V politiki je bil zastopnik radikalne in vseslovenske struje ter bil v odkritem boju z zastopniki in predstavniki tedanje avstrijske politike, zlasti z Winklerjem. Snoval je vsestranski gospodarski napredek Slovenije in stavljal predloge za nove železnice, kmetijske šole, hranilnice in banke.

Po polomu Avstrije je bil podpredsednik Narodnega Sveta v Ljubljani, član Narodnega Vijača v Zagrebu ter ustavnotvorne skupščine. Med Slovenci je organiziral srbsko Narodno-radikalno stranko. V letih 1919-1921 je bil pooblaščen minister in poslanik kraljevine

SHS v Pragi, od 1921-1923 pokrajinski namestnik v Ljubljani. Leta 1925 je odločil predsedstvo mestnega odbora in se umaknil iz političnega življenja. Zelo zanimivo je njegovo delo "Spomini," v katerem je obdelal s svojega gledališnega vajen del slovenske zgodovine

PODPIRAJTE SLOVENSTVO TRGOVCE

Suštarjev oče iz Meniškega se namenili v Ljubljano. "Saj linč," so rekli, "z gemistarje se bom peljal, zjutraj bom v Ljubljani in zvečer z gemistarjem bom zopet nazaj in ne bom zmučil nič." Se tega niso omenili, da se bodo tako za en dan izognili doma in da si bodo po dolgem času zopet privoščili par žev pri Tišlerju in par govcu. Slava teh dveh je reč tiste čase dosegla že našo lepo Meniško in moški posestniki so noč in dan li izgovora, da bi šli po opekah v Ljubljano.

Torej Grmkov Matija, ki takrat služil pri Suštarju, je očeta potegnil s šimljem Rakek. Razume se, da je bil postavil na glavo, če bi bili oče stopili k Domicelu, dno je odpeljal vlak. Čegar naglo stisnili dva firklarja, čeprav vemo, da ga niso potrebnosti, ko so pa imeli oštarijo.

Tisti slavni gemistar, ki vozil tiste čase srečne ljudi kraja v kraj, je odpeljal pol enajstih ponoči iz Rakek in je prikašljal, če je bil po sreči, ob pol petih zjutraj v Ljubljano. Če bi se v ljubljani peš v Ljubljano, prehitel vlak za najmanj ure. Čudno, kaj ga je tako go mudilo, saj je šlo od Rakek pa vse do Ljubljane nizko, reč ni bilo nobenega izgovora, da ne bi mogel izpeljati.

Oče so si bili pa izbrali slab čas za potovanje po slovenski. Tisti dan so imeli namreč večerjo kisló zelje in so spili en liter terana, kar po mnenju tistih, ki se na to zmešano rihto razumeli, lo slaba kombinacija. Zelje teran sta se sprla, k vsej sreči ko je vlak vozil že v ljubljansko predmestje. Če bi se prej, bi bilo nekaj narobe v vlaku, ki tiste čase še ni imel tistih prepotrebni. Oče so menciali na sedalu, arzel pot jih je obhajal, ker so bili grča, so slabše nadčloveškim naporom prešli, zlasti še, ker so videli, bodo kmalu v Ljubljani in bo pa že kako.

Lahko si mislimo, da so naglih korakov ubrali skozi ron in doli po Kolodvorski st. Jutranja zora si je ravnala, da bi stresla prah z oči, ki ji je padel na oči, rala, ko primenčajo oči v ve hiše. Tam se ozirajo in ko ne vidijo nikjer druge, kot zaspane ljubljanske, naglo zavijejo na prvo postajo, kar bi, lahko rečemo, v dobrem slučaju storil tudi ne mogočnejši cesar.

Pa je nesrečna usoda, takrat prinesla neko žensko, ki je bila v prahu in vidi la, da bi stresla prah z oči, ki ji je padel na oči, rala, ko primenčajo oči v ve hiše. Tam se ozirajo in ko ne vidijo nikjer druge, kot zaspane ljubljanske, naglo zavijejo na prvo postajo, kar bi, lahko rečemo, v dobrem slučaju storil tudi ne mogočnejši cesar.

Pa je nesrečna usoda, takrat prinesla neko žensko, ki je bila v prahu in vidi la, da bi stresla prah z oči, ki ji je padel na oči, rala, ko primenčajo oči v ve hiše. Tam se ozirajo in ko ne vidijo nikjer druge, kot zaspane ljubljanske, naglo zavijejo na prvo postajo, kar bi, lahko rečemo, v dobrem slučaju storil tudi ne mogočnejši cesar.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Mays

In tedaj sem zagledal v zadnjih vrstah nekoga, ko ukopan sedel na konju in s širokimi krili strmel v mene. Tudi njega priznadenje ohromilo. Poznal sem ga, videl sem ga v taboru belih peči, ko sem prisluškoval posvetovanju. Močni veter bil, poglavar Mogollonov. "Kaj levo čez ploščad!" sem mu rekel. "K skalam!" Osebil sem vajeti na železni ob kozlu, vzletel repetirko v roko in skočil s kozla v tabor. In rokami obenem sem prišel na kamenita tla, se brž zgrabil za vajeti — suho kvišku — klečnil je v zadnjem položaju. Planil sem — in ko sem vstal, sem že sedel za poglavarjem konju na hrbtu. Planil sem na levo za poglavarjem takega napada ni čakoval. Pa prisotnost duha kljub temu ni zapustila, se je po nož — puška mu je odletela — sunil nazaj, pa nadel. Vrgel sem puško čez ramo in mu s takim krepkim zakom položil vse deset prstov okoli vratu, da je izpuštil v širil z rokami v zrak. Satan je zmanjkalo.

Trenutka, ko smo privozi na Ploščad, pa da sem zgrabil poglavarja, je minila komaj slanimi. Neverjetno, kaj vse človek v eni sami minuti. Menoj so tulili Mogolloni, be- da sem jim ugrabil pogla- varja, na robu gozda in v ste- ni so tulili Nijore od samega jezika. In jaz — jaz pa nisem prav nič vesel. Poglavarja moral držati za vrat, puška je bingljala po hrbtu in me je ušesih, konj se mi je vrgel, česar mu seveda nisem zameril, skakal je na des- no in levo, se vzpenjal na- gno, da bi naju vrgel iz- z njega, nisem mu bil kos. Pogla- varja so vajeti padle iz rok, ko je prijel, vleklo se se za ko- nja, in tako daleč zadaj sem bil, da nisem mogel z nogami premena, — pravo cirkuško je bilo, le nevarnejše, česar nisem nevarnejše, nego ga vi- diti.

Vsi sem druge pomoči, vreči moral poglavarja s konja, bi si menda ne zlozil vratu. Nijore je stremena, vleklo sem konja, da bi mu spravil des- no čez sedlo, manj bi se doval, če bi zdrknili. Pa človekoljubni namen mi ni bil.

Obšel sem drugače. Objel ga z desnico in se sklonil, da bi se levo potegnil njegovo nepričakovano kretnja. Nijore, odskočil je na levo in me poglavar in jaz, sva zle- dila tla.

Kaj trenutkov sem ležal ne- mi, prav kakor poglavar. Vse- ten pa nisem bil, vzrav- sem se. Glava mi je brnela, in imam v njej dvajset čebel- panjev, in pred očmi so se mečala polarna solca, da jih nisem v Laplandiji deset let ne videl. In zdelo se mi je, da sem v Laplandiji deset let ne videl. In zdelo se mi je, da sem v Laplandiji deset let ne videl.

Kaj sem si izkusil, kaj pre- krepka volja. Skočil sem na čelno luč so izginile, nobe- ločim nisem več čutil. Bli- žina je ležala repetirka, ko sem jo, pomeril, — štirje konji so se va-

Mučenje Slovencev

(Nadaljevanje s 1 strani)

will nicht mehr das Volk plu- schen. (Hočem delati, ne bom več zavajal ljudstva.) Starega Cilenška, znanega planinca iz Poljčan, so tako mučili, da je končno moral v bolnico. Upoko- jenega orožnika žlebnika iz Slo- venjgradca so pretepali, da je bil ves krvav, potem so ga za 24 ur zaprli v krušno peč. Župnika Sokliča so pretepali, da se mu je utrgalo. Kljub temu je moral telovaditi, dokler se ni onesve- stil. Dr. Jehartu, znanemu stro- kovnjaku orientálnih jezikov, so med pretepanjem zlomili tri re- bra, kaplanu Lahunu pa dve.

Sam Ueberreiter je pridno so- deloval pri tem kulturnem postopanju. To je pokazal na primer takoj ob aretaciji prof. Živortni- ka. Hujskal je stražnike na ži- vortnika in sam dodajal psovke in surovosti. Pozneje se je ta hi- navec delal silno nedolžnega na- pram škofovemu zastopniku Obr- žanu. Jezil se je nad policisti, češ da zoper njegovo voljo tako postopajo z ujetniki. Zagotovil je Obržanu, da njega ne bodo are- tirali. Kljub temu je bil Obržan kmalu med nami. Živortnika so pa še dalje trpinčili. Ponoči od- pol ene do pol treh je moral na kolenih pobirati smeti, da si je do krvi odrgnil kolena, in podo- bno. Jezuita Žužka, ki je bil star 76 let, so dobesedno do smrti pre- tepli. Umril je v zaporu.

Na poseben način so mučili žide. Ker jih ni bilo veliko, so vsakega sprejeli z velikim hrupom. Žid Walterstein je kratko- malo izginil neznanokam že iz celjske vojašnice. V Mariboru smo pa imeli med seboj 62 let starega Juda Mayerja iz Slo- venške Bistrice. Tja je bil pred- leti pribežal z Dunaja, kjer so mu takrat zaplenili milijonsko premoženje. Nagnanili so ga v kasarno, da je moral plezati po klinih, zabitih v zid. Nekaj časa je šlo. Ko je bil že ves zdelan in pretepen, je začel omagovati. Policisti so ga zbadali v hrbet z bajoneti. Ko je bil še komaj sam pri sebi, mu je 17 leten smrka- vec natresel na tla cigaretni pe- pel, ki ga je moral nato s prsti pobirati in metati skozi okno.

Delal je vse dopoldne in se kon- čno onesvestil. Drugič je moral tekati v krogu tako dolgo, da se je mu zvrtilo in je padel. Nihče ga ni smel dvigniti. Končno so ga vendar poslali nekam v Srbi- jo.

Jelko Jelenič je pa prišel med nas s Studencev pri Mariboru. Tako smo zvedeli, da je tudi tam ječa. Jelenič je pravil, da so ga bili zasačili, ko je tihotapil ciga- rete iz Ljubljane v Maribor. Ko so ga aretirali, so našli pri njem listič s 30 imeni. Bilo je brez- pomembno, pa so na vsak način hoteli zvedeti od njega, kaj ime- na pomenijo. Ker ni vedel nič posebnega o imenih, so ga prete- pli do krvi in zaprli v Studen- cih, dokler ni prišel k nam. Ve- del je povedati, da so imeli na Studencih zaprte naše akademi- ke. Neke noči so jih postavili v vrsto z obrazom proti steni in za- čeli za nimi nabijati samokrese. Končno so ustrelili, toda v zrak. Nekateri akademiki so od groze osiveli.

Dne 6. junija so neki zlikovci v Gosposki ulici razrezali plašče nekemu nemškemu avtomobilu. Ko je prišla škoda na dan, so Nemci zaprli ulico in aretirali 27 študentov ter drugih fantov. Od- vedli so jih k nam v kasarno, vr- gli v klet in vso noč pretepali. Kleti so rekli "Bunker." Zjutraj so se vrnili iz kleti in smo jih videli, kako so bili krvavi in stol- čeni po celem obrazu.

Nekateri policaji so imeli iz- brane za posebno trpinčenje že kar stalne "prijatelje." Eden je imel neprestano piko na mladega Zidanška iz Celja. Spet in spet ga je poklical, da je moral fant počepati brez konca in kraja, skakati po eni nogi in tako da- lje. Na vsak način ga je hotel iz- mučiti do nezvesti. Toda fant je bil čudovito vztrajen, da so ga celo Nemci občudovali. Sam sem bil priča, da je pol ure ne- prestano počepal in potem še četr ure skakal po eni nogi, pa ni omagal. Policaj ga je vmes brcal, se na vse načine norčeval iz njega in pri tem peklensko užival. Toda Zidanšek se mu ni dal streči. Vse je junaško zdržal. Šele ko je končno smel nazaj v sobo, se je sesedel in se bridko

razjokal. Imel je komaj 15 let! Imenitno pa si je zmisli sam gospod major! Ko je bil čas za obiske, je naročil pevovodji še- guši, naj nas zbere na dvorišču in priredi z nami koncert sloven- skih pesmi. Mogočno smo peli "Oj, Triglav, moj dom" in "Od Urala do Triglava," med tem so pa pobirali prinesene darove. In slikali so nas med petjem ter po- zneje prinašali slike v nemških revijah s pristavki, češ, kako se slovenskim jetnikom dobro godi v kasarni. Celo slovensko smejo prepevati. Ko je pa koncert minil so obiskovalci odšli, nas je nagnal z dvorišča kakor pse.

Na potrebo smo morali hoditi vedno po štirje skupaj, tudi po- noči. Mnogi so bili bolehní in so morali ven ponoči. Toda vsak je moral prej zbuditi tri tovariše, da so ga spremljali. Ker je sko- raj vse ležalo kar na golih tleh, mnogi celo kar na cementu, in ker je bilo v sobi polno stenice, je sploh malokdo globoko spal in navadno so se vsi zbudili, ko je kdo klical svojo trojico za spre- mstvo. Naša soba je imela št. 24 in je imela tlak iz cementa, ki je bil radi bližnjega vodovoda ne- prestano moker. Ta "soba" je bil nekdanji hlev za oficirske ko- nje in je tekla po njem tudi ce- mentni kanal na ulico. Tik ob tem kanalu sta skozi 23 noči spa- la inženir Pristovšek in Slavko Skoberne. Oba sta zbolela na silnem revmatizmu. Enako pri- večini drugih ni bilo nič nena- vadnega, če smo imeli vročine po 38 ali 39 stopinj.

Končno je odšla SS nadloga in prišli so novi stražniki, Du- najčani. Bili so vsi drugačni in mi smo si oddahnili. Z njimi smo se kar svobodno pogovarjali in kmalu so postali do nas kar za- upni. SS policaji so se prihajali od časa do časa, toda brž smo opazili, da niso prihajali nas nadzirati, ampak prav tako naše stražnike. Dunajčani so res kri- čali na nas, dokler so bili blizu SS, ko so pa odšli, so naši stra- žniki s pestmi grozili za njimi. Pojasnili so nam razmerje med Gestapo in vojsko. Med obema skupinama je bilo nara- vnost ostro sovraštvo. Dunajča- ni so nam pravili, da so siti voj-

ske in vse vojaštvo z njimi vred. Tarnali so, da bo Nemčija pro- padla, češ da drugače ne more- biti. Teh govorice smo bili seve- da iz srca veseli. S solzami v očeh so nam pripovedovali o svo- jih družinah in razlagali, kako vzgajajo svoje otroke v protina- cijskem duhu. Zaupali so nam, da so tajno vpisani v socialisti- čne organizacije, ki na skrivaj še obstoje. Tarnali so, nemški na- rod še nikoli ni bil tako pokvar- jen kot je sedaj itd.

Eden teh Dunajčanov se je pi- sal Duajček. Določila duša. Nekoč je prišla uboga ženica in prinesla svojemu sinu zaporniku nekaj perila in prigrizka. Du- ajček se je usmili ženice in nje- nega sina ter na svojo roko spre- jel prineseno z obljubo, da bo od- nesel fantu. Toda zalotili so ga gestapovci in obsodili na mesec dni zapora. Mož se ni nič žepil, toda ko smo bili sami zaupniki okoli njega, nam je dejal: "Pri- de čas, ko bomo vso to gestapov- sko golazen pobesili."

Boste menda ja verejeli, če po- vem, da mu nismo prav nič od- svetovali takega govorjenja.

Povest jugoslovanske žene

Coordinator Office of Infor- mation je s posredovanjem Ju- goslovanskega Informacijskega Centra zaprosil go. Desanko Mo- horovičič in g. Mohorovičiča, da bi na radiu in v jezikih, ki jih obvladata, povedala svojo zgod- bo. Oba sta pristala in tu prina- šamo njuno zgodbo v slovenskem prevodu:

Ga. Mohorovičič:

Doma sem iz mesta Gračac, v hrvaški banovini v Jugoslaviji. Poročila sem se pred šestimi leti in poleg sedaj rojenega otroč- tica imam se hčerko Vesno, ro-jeno v Turčiji, kjer je bil moj mož v službi pri Jugoslovanske- mu poslanstvu. Po nemškem napadu na Jugoslavijo je bil premeščen najprej v Jeruzalem in potem v Capetown. Pred štiri- rimi meseci so mojega moža po- klicali v New York v službo hr- vatskega bana dr. Subašića. Moj mož je odšel na pot dva tedna prej kot jaz. Napravila sva vse, da bi odpotovala skupaj, pa se ni posrečilo. Rekli so mi da ne smem odpotovati, ker pričaku- jem v aprilu otroka; zakaj so me pozneje pustili, mi ni znano. Morda je to bila moja sreča, kaj- ti tudi ladja, s katero je moj mož potoval, je bila torpedirana in vprašanje je, če bi se rešila oba, če bi jaz odpotovala z njim.

Že nekaj dni po odhodu mo- jega moža so mi v Capetownu de- jali, da lahko odpotujem s prvo prihodnjo ladjo, vendar so od- ločitev prepustili meni. Zaveda- la sem se nevarnosti potovanja z ladjo v teh časih, a tudi svojih dolžnosti, ki jih imam kot žena in mati do svojega moža. Težko je živeti v tujini, ločena drug od drugega in v neprestani negoto- vosti. Na potovanje sem odšla z mnogo vere in zaupanja in ni- sem se bala. Mi Slovani smo malo fatalisti in pri nas doma smatrajo strah za sramoto. Bi- la sem srečna, da potujem z ameriško ladjo. In nisem se zmotila. Vse na ladji je bilo le- po dobro in čisto. Ne morem najti besed, s katerimi bi izra- zila svoje občudovanje za požr- valnost, odločnost in dobroto kapetana, častnikov in mornar- jeva posebej še dr. Conly-a, zdravnika na ladji. Tudi potni- ki so bili vsi prijazni in ljubez- nivi z menoj, Jugoslavlani prav- tako kakor Američani — mnogi med njimi so danes mrtvi.

Potovanje je bilo kakor po- navadi vse do torpediranja. Mor- je je bilo do južno-ameriške oba- le v glavnem mirno, potem pa vse bolj nemirno dokler se vre- me ni izpremenilo v poletno ne- vihti, ki je trajala v času, ko smo bili torpedirani in ko smo veslali v rešilnem čolnu. Potni- ki so živeli kakor navadno živijo potniki na majhni čezoceanski ladji na dolgem potovanju. Mo- je delo se je omejevalo na skrb

in nego hčerke Vesne, ki jo je mučila morská bolezen, a se je drugače dobro držala. Kapeta- na sem srečala vsak dan in ved- no me je prijazno vprašal, kako mi gre. Dr. Conly ni bil samo zdravnik ampak tudi dober pri- jatelj; redno me je pregledoval in ugotavljal, da je moje stanje normalno, a prosil me je naj ga pokličem, če bi ga kaj potrebo- vala. Neka silno simpatična ameriška potnica z dve leti sta- rim otročkom mi je bila na po- tovanju mati in sestra hkratu. Srce me je bolelo, ko sem izve- dela, da ji usoda ni prizanesla.

Hrana je bila dobra in imela sem svežega sadja kolikor sem ga potrebovala za sebe in za ot- roka. Celo neprijetne vaje za napad me niso mnogo motile, ker sem ostajala v kabini, kadar se nisem dobro počutila.

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Dve sobi se oddasta
Na 964 E. 70. St., zadej, zgo- rej, se odda dve sobi za \$14.
(108)

Delo dobi
Za delo na farmi se išče sta- rejšega samskega moškega. Plača po dogovoru. Ako mi pi- še, pridem z avtom ponj. Na- slov je
Frank Kracker,
Madison, O.
(108)

Hiša naprodaj
Proda se enodružinska hiša 7 sob, umivalnica in ena spalnica spodaj, kopalnica in 3 spalne sobe zgorej; gretje na vročo vodo; klet pod vso hišo, 2 gara- ži, lep vrt, lot 50x1021 blizu 185. ceste; lastnik jo proda po- ceni. Oglasite se na 18905 Shawnee Ave. (May 6, 7, 9)

Stanovanje se odda
Odda se stanovanje 5 sob za odraslo družino in sicer po 15. maju. Vprašajte na 765 E. 90. St., Suite 1.
(108)

Išče se stanovanje
Starejši zakonski par želi dobiti stanovanje 3 ali 4 sobe, zgorej in sicer med St. Clair in Superior, od 60. do 72.-ceste. Kdor ima kaj pripravnega, naj pusti naslov v uradu tega li- sta.
(107)

Delo dobi
Dekle ali žena dobi delo za hišno delo. Nič pranja, nič ku- he, jako dober dom, privatna soba; nobenega težkega dela; plača \$10 na teden. Pokličite Erieview 0183.
(110)

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEenderson 9231
Se priporoča za popravila in bar- vanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.
KENmore 2237-M
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL- NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

RE-NU AUTO BODY CO.

932 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDOR
GLEenville 3830.

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.
ENDicott 9359
C% pivo, vino, žganje in dober pri- griz. Se priporočamo za obisk.
Odperto do 2:30 zjutraj

Vsak petek FISH FRY

PINA PIJAČA
Se priporočamo

KERN NIGHT CLUB

16901 Greenwood Ave.
JOSEPH in FRANCES KERN, lastnika
Kupujmo obrambne obveznice

Množice ruskega naroda si ogledujejo z zaplenjena nemška letala in drugo bojno oro- žje, ki so ga Rusi pobrali Nemcem. Te zaplenjene stvari so razstavljene v Gor'ky Central parku v Moskvi.

Vedno več naših vojakov prihaja v Avstralijo. Gornja slika nam predstavlja skupi- no novodošlih vojakov v neimenovanem avs. letnem pristanišču, ki so na poti v vojaško taborišče, odkjer bo morda kaj kmalu stopil v akcijo zoper sovražnika.

RDEČA KOKARDA

ROMAN IZ VELIKE REVOLUCIJE

STANLEY WEYMAN

Takih prostodušnosti sta naklatila še več; toda moja pozornost se je obrnila na moža, ki je sedel pod drevesom med seljaki, a je bil videti že na prvi pogled človek drugega stanu. Bil je velik in tenek, z dolgimi, črnimi lasmi in strogim, trdim obličjem; nič v njegovi vnapi podobni ga ni razlikovalo od njegove okolice. Groba lovska obleka, ki jo je imel na sebi, je bila stara in zakrpana, ostroge na blatnih, rjavih škornjih zarjavlele in zvite. Toda v njegovem nastopu je bila neprisljnost, ki je ostali niso imeli; in ko je spustil oko po selskem kolu, sem čital v njegovem očesu miren prezir.

Ne sluteč, da je bil opazil moje zanimanje, sem se poslovil od obeh županov in krenil dalje; a preden sem imel prvih sto korakov za seboj, sem začul izza hrbta korake, in ko sem se ozrl, sem videl tujca, da gre za menoj. Mignil mi je, naj ga počakam.

"Ali ste namenjeni v Millau?" me je vprašal kakor enak enakega.

"Da, gospod," sem odvrnil. "Dvomim pa, da bi dospel še nočoj."

"Tedaj imava isto pot," je dejal. "Moj konj je ostal v vasi."

Brez nadaljne pripombe je stopal pokraj mene, dokler nisva prišla v vasico. Tam je privlekel iz nekega hleva mršavo kobilico in jo zajahal.

"Kaj mislite o tej neumnosti?" je vprašal zdajci, ko sva krenila dalje.

"Bojim se, da se vdajajo varljivim upom," sem odgovoril.

Moj spremljevalec je udaril v glasen, zaničljiv smeh.

"Oni mislijo, da se je vrnila zlata doba," je vzkliknil. "Čez mesec dni bodo videli svoje skednje požgane in svoje ljudi pobite."

"Ne daj Bog!" sem dejal.

"Oh, tudi jaz želim, da Bog ne bi dal," je cinično odvrnil neznanec. "A tudi če moja želja ne bo uslišana — živila nacija, živila revolucija!"

"Kako! Tudi če bodo sadovi taki?" sem vprašal.

"Zakaj pa ne?" je povzel in uprl vame svoje mrke oči.

"Vsak mora najprej gledati nase; in stari red ni storil zame toliko, da bi se moral braniti

poizkusa z novim. Puščal me je, da sem umiral gladu na svojem starem gradišču, med štirimi golimi stenami, s stari samostojnim loncem namestu namizne posode, med tem ko so se parfimirani lenuhi in malopridni abbeji košatili okoli kralja! In zakaj? Zato, gospod, ker sem ostal to, kar je bila nekaj polovica francoskega naroda."

"Ali ste protestant?" sem vprašal oprezno.

"Da, gospod, ubog plemič protestantske veroizpovedi, Baron de Geol je moje ime."

Da se oddolžim njegovi vljudnosti, sem tudi jaz povedal svoje ime.

"Vi nosite trobojnico," je dejal; "kako se vam more zdeti, da pretiravam? Kakor vidim, je trobojnica za vas sicer lepa stvar, a vzlic temu sva različna človeka. Stavim, gospod vikont, da ste rodbinski oče in da imate ženo ..."

"Nikakor ne, gospod baron."

"Tedaj vsaj mater ali sestro ..."

"Ne," sem rekel z nasmeškom. "Ne matere ne sestre. Čisto sam sem na svetu."

"A vsaj streho imate nad glavo," je vztrajal baron. "In imejte, prijatelje in poklic — ali pa vsaj upanje, da ga dobi- te?"

"Da," sem rekel, "to je točno."

"Jaz pa," je povzel z glasom, ki se je lomil od razburjenosti, "jaz pa nimam prav ničesar. V vojsko ne morem stopiti, ker sem protestant. Državne službe ne dobim, ker sem protestant. Sodnik ali odvetnik ne morem postati, ker sem protestant. Kraljevske šole so mi zaprte, ker sem protestant. Pred sodiščem pričati ne smem, ker sem protestant. Pred zakonom ... kakor da me ni, ker sem protestant! Jaz, gospod," je nadaljeval z glasom, ki mu ni nedostajalo plemenitega ponosa, "jaz, potomec prednikov, ki so živeli v vladarjevi vsakdanji okolici; prapravnuk barona de Geola, ki je v bitki pri Courtau rešil Henriku IV. življenje! Mene ni!"

"A zdaj?" sem vprašal. Njegovo ogorčenje mi je šlo do živega.

"O, zdaj bo vse to drugače," je odgovoril z mrkim glasom.

"Vse bo drugače, ako se tem črnim popovskim vranom ne posreči, da iznova zagradijo napreduku pot. Prav zato sem se odpravil z doma."

"V Millau ste namenjeni, pravite?"

"Moj dom je blizu Millaua," je odvrnil. "Ze nekaj časa nisem bil tam. In tudi zdaj se ne vračam tja; namenjen sem dalje. V Nimes je moja pot."

"V Nimes?" sem se začudil.

"Da, v Nimes."

Skoro preteče me je ošinil s pogledom; rekel ni ničesar več.

Večero se je; rodovitna in v poletnem času tako prikupna Tarnska dolina, ki je sprem- ljala najino pot, je bila zdaj — in posebno še v mraku — kaj divja in žalostna videti. Na levi in desni je štrlelo nad nama gorovje; šumenje deročee vode, ki je drla pod nama po skalni strugi, je delalo otožnost pokrajine še bolj trpklo. Trepet me je izpreletaval. Težila me je negotovost mojega smotra, negotovost vsega in mrko molčanje mojega tovariša. Kar od- leglo mi je, ko se je vzdramil iz svoje zamišljenosti in mi je pokazal millauske luči, raztre- sene po majhni ravnini med re-

ko in pogorjem.

"Gotovo se ustavite v kaki gostilni," je dejal, ko sva pri- spela v predmestje. "Če ste namenjeni v Nimes, bi jutri mor- da ... A nemara vam je ljubše da potujete sami?"

"Nikakor ne," sem odvrnil.

"Nu, jaz odrinem okoli os- mih skozi iztočna vrata," je re- kel čemerno. "Lahko noč, gos- pod."

Čeprav je bila že trda noč, so ljudje živahno hodili po ulicah in mnogo jih je stalo pred vrati; po pustnji, ki sem jo bil prejahal, se mi je zdel ta trg kakor veliko mesto. Kmalu sem opazil, da gre za mojim konjem gruča ljudi. Se preden sem prispel do gostilne, ki je stala na temni, slabo razsvet- ljeni ploščadi, je gruča narasla v množico, ki me je izkušala obkoliti; tisti, ki mi je bil naj- bližji, je pozorno ogledoval moj obraz, bolj oddaljeni pa so se obračali k svojim sose- dom in k ljudem, ki so gledali skozi pritična okna, ter vpili, da je to "on!"

Stvar me je jela vznemirja- ti. Nadlegovali me zasledoval- ci še niso; toda kolikokrat sem se ustavil, so obstali tudi oni, in ko sem skočil s konja, je ma- lo manjkalo, da jim nisem pal v naročje.

"Ali je tu gostilna?" sem vprašal najbližje, trudeč se, da bi se držal kar moči dobro.

"Da, da," so zavpili kakor v en glas, "tu je gostilna!"

"Moj konj ..."

"Ne bo mu sile. Kar noter, kar noter!"

Kaj sem hotel? S pritvorje- no brezskrbnostjo sem krenil proti vhodu, meneč, da ne poj- dejo za menoj ali da v hiši vsaj zvem vzrok tega čudnega vede- nja. Toda komaj sem jim po- kazal hrbet, že so se usuli za menoj, rineč me po tesni veži. Vse upiranje in ugovarjanje je bilo zaman.

"Gospod Flandre!" so kriča- li na vsa usta. "Gospod Flan- dre!"

Tisti, ki so ga klicali, na sre- čo ni bil daleč. Pojavil se je med vrati, ki so me pihali njim. Bil je strahovit debelih dokaj prijaznega obraza. Izprva nas je začudeno gledal; nato je sr- dito vprašal, kaj je.

"Grom in strela!" je kričnil.

"Ali je hiša moja ali vaša, raz- bojniki? Kdo je ta človek?"

"Kapucin je! Kapucin!" je zavpilo tucat glasov.

"Oho!" je dejal, preden sem se ugenil oglašiti. "Prinesite luči!"

Dve ali tri goloroke ženske, ki jih je bil hrup privabil na kuhinjski prag, so pristopile s svečami.

"Oho!" je ponovil domačin.

"Kapucin je? Tedaj ste ga ujeli?"

"Ali sem podoben kapucinu —?" sem kričnil in besno pah- nil ljudi, ki so me stiskali, od sebo. "Tako mi smrti božje! Res lepo sprejemate svoje gos- te, gospod! Videti je, da ste v tem gnezdu vsi ponoreli!"

"Mar niste menih?" je zazi- jal. Očividno mu je šla moja smelost do živega.

"Pravkar sem rekel, da ni- sem! Ali je v vašem kraju na- vada menihov, da potujejo v škornjih in z ostrogami na no- gah?" sem se odrezal.

"Tedaj prosim za vaše listi- ne!" je suho povzel. "Listine, prosim!" je nadaljeval, napi- hujoč se od važnosti. "Znajte, da nisem samo gostilničar, am- pak tudi župan, in ne oddajam samo tujskih sob, ampak tudi celice v občinski ječi. Če vam je prvo ljubše od drugega, po- kažite svoje papirje."

"Pred temile vašimi prijate- lji?" sem rekel s studom.

"Vrli državljani so," je od- vrnil debeluh.

Ker ni bilo drugega izhoda, sem po kratkem obotavljanju res potegnil iz žepa odlok s svo- jim imenovanjem za podpol- kovnika. Na mojo srečo je bil

sestavljen v laskavih besedah in je kdo ve zakaj zbudil v žu- panu mnenje, da potujem po važnem državnem poslu. Ko ga je prečital, se je ves raztajal v opravičbe, poprosil me za čast da mi sme postreči, ter oznanil množici, da je napravila grdo neumnost.

Na prvi mah sem se začudil, videč, da ni bila množica nič kaj v zadregi zaradi svoje po- mote. Narobe, vsi so mi jeli čestitati, da se je izkazala moja nedolžnost; nekateri so me v svoji dobri volji celo trepljali po ramah. Drugi so hiteli gle- dat, da spravijo mojega konja v hlev, tretji naročat, kar je bilo treba zame; ostali so se razšli. Vzlic tej nezmerni uslu- žnosti pa sem videl, da bi me bili z istim bedastim zadovolj- stvom obesili na prvi svetilnik.

Veteran zadnje svetlo- vne vojne, brigadni general, Ralph Royce je vodil skupi- no 13 bombnikov v napadu na Luzon, Cebu in Mindanao iz oporišč v Avstraliji. Doma je iz Hancock, Mich. in je star 52 let.

Po dolgih sedmih mesecih se je vrnil svoji ženi- ci poročnik Edward (Butch) O'Hare, ki se ponša s tem, da v enem dnevu sklatil šest japonskih letal. Ustavil se je doma v Phoenix, Ariz., ko je bil na poti v Washing- ton, kamor je bil poklican in rekel, da ne ve zakaj.

V newyorškem živalskem vrtu so praznovali vesel do- godek, ko je "Mrs. Allie" iz živalske družine kamel dobila prirastek v družini. Mlada kamela, ki stoji poleg ponosne matere je ob rojstvu potegnula 65 funtov "žive vage."

"Oh, res," je zdajci rekel žu- pan in me zamišljeno pogledal, "veste, kaj je čudno?"

"Nu?"

"Vi prihajate iz Cahorsa, je- lite, gospod vikont?"

"Da. Zakaj?"

"Ti dve ženski tudi; tako vsaj trdita. Jetnici."

"Iz Cahorsa?"

"Da. Šele zdaj mi je prišlo na um," je nadaljeval, gladeč

si brado. "Ko sem čital vaš tent, nisem pomislil na to."

Nestrpno sem skomignil rameni.

"Iz tega še ne sledi, da bil tudi jaz zapleten v zavo- sem dejal. "Nikar ne zabu- stare pesmi iznova, gospod pan. Saj ste videli moje ne."

(Dalje prihodnjik.)

Vi zaupate njeni kvaliteli

5c

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO. Prospect 0333

V nedeljo 10 maja je MATERINSKI DAN

Vsako leto se enkrat še posebno spominjamo naših ljubih mater in sicer drugo nedeljo v mesecu maju, ko se zbuja narava, ko se pojavijo cvetlice, ki so najbolj nežen dar za naše matere. Gotovo se bo vsaka hči in vsak sin spominjal tudi letos svoje ma- tere. In vsaka mati je iskreno hvaležna svojim hčeram in sinovom, ako je oddarila za Materinski dan s cvetlicami.

Pri nas imamo polno zalogo najbolj izbranih cvetlic za Materinski dan. Dobite lahko cvetlice sveže in umetne, cvetlice v posodah ali odrezane. Največja izbira krasnih cvetlic a slovenski naselbini.

Postrežba je hitra in točna. Naročila vam pripeljemo na dom, da tako veselo presenetite svojo mater, kateri je ta dan posvečen.

Ako želite cvetlice za Materinski dan, oglašite se pri

JIM SLAPNIK, ST.

SLOVENSKA CVETLIČARNA

6102 St. Clair Ave.

HEnderson 1126

SAMO ENA TRGOVINA

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni a najboljšo postrežbo

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENderson 1111

452 E. 152D STREET COLLINWOODSKI URAD Tel.: KEmmora 1111

V BLAG SPOMIN PETE OBLETNICE SMRTI PRE- LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZAB- LJENEGA SOPROGA IN OČETA

ANTON NAGEL

ki ga je Bog poklical k sebi dne 7. maja, 1937.

Pet let v hladnem grobu ljubljenei soprog in oče počiva, z Bogom, Ti srce ponavlja, na Tvoj grob spomini hiti.

Zahajoci ostali: STEPHANIA NAGEL, soproga, ANTON in JOSEPH, sinova. Cleveland, O., 7. maja, 1942.